

کامبیز افشاری نوازنده گیتار فلامنکو :

آنچه مهم است حس اجراها است نه فلامنکو مدرن یا فلامنکو سنتی

صفحه چهارم

آشنایی با نوازندگان برتر جوان

فلامنکو :

امیر مفاخر

صفحه هفتم

روی خط حامل :

دو گزارش

صفحه پنجم

ماهنامه ایران فلامنکو

اولین ماهنامه تخصصی هنر

فلامنکو در ایران

مدیر مسئول :

فرشاد عابدینی سپهر

همکاران این شماره : حسین

بیضاوی، شهریار پژمان ،

مینا فتحعلی خانی ، دانا

رئیزی ، شهروز دادفر ،

علی مقدم ، حسین لحمی و

امیر مفاخر

در این شماره میخوانید:

- نت اول..... پیروزی یک انسان
- نیم نگاه..... حکایت جستجو در اینترنت و اوتار فلامنکو کار !
- گفتگو ..... کامبیز افشاری
- آشنایی با بزرگان موسیقی فلامنکو در جهان....
- آشنایی با نوازندگان برتر جوان در ایران.....(امیر مفاخر)
- یک تکنیک زیر ذره بین.....راسگودادو (بخش دوم)
- روی خط حامل.....دو گزارش

✦ مطالب مندرج در این ماهنامه لزوما دیدگاه تمامی اعضای ان نمیشد

نـت اول:

پـروزي يك انسان

فرشاد عابديني سپهر

دروازه ها گشوده ميشود و انساني كه فراتر از ديروز مياندشيد و آماده است كه فردا را بسازد پيش روي اين دروازه ايستاده است. مبهوت و ساده .

اين انسان اين فرا مغز پر بار ، جاده را ميپيوند و از شرمديدن پايانش نگران است ، راه کوتاه است ، راه از بي دانشي کوتاه است. او ميپندارد كه انانكه ديروز هم بر ابتدائي اين جاده ايستاده بودند همين احساس را کرده بودند يا به گونه اي ديگر ذهن خويشتن را به تلاطم كشانده بودند ؟ اما چه سرگذشتي بر آنان رفته است ؟ و شايد قبل از انكه قادر به انديشيدن بوده اند در گرداب بي فكري هاي بشري گرفتار آمده اند و در گردابي كه براي شان ساخته بودند هلاك گشته اند ؟

ابتدائي راه است سمت راست دكاني هنر ميفروشد به قيمتي گزاف و هر تازه از راه رسیده اي كه وارد ميشود پولي گزاف داده است و بي هنري عظيمي برده است و نااميد تر از نااميدان روزگار جاده را بر خلاف جهت پيموده و از اين دروازه بي همتا خارج گرديده است.

جلوتر كسي در کنار درختي انجيل بر طبل ميکوبد كه هنري دارد بي همتا هنري و هنرمندي توسط دستان او به زانو در آمده است ” و ايا چنين خيال خامي را جز ابلهان كسي باور ميکند ؟ به راستي نه “. او پر از شهرت و مال است و جمعي از ساقيان شهر و مي فروشان بر گردش بر او مدح ميکنند و اگر جز اين مدهوشان او را ثنا ميکردند جاي شگفتي بود و تنها انانند كه مياندشيدند كه هنرمندي است از تبار هنر.

جاده رو به پايان نموده است . صدای ناله سازي از گوشه اي مي آيد و چه زيبا مي آيد . صدای كم رنگ سازي است كه كمتر كسي ان را ميشنود جز انانكه با دقت پيش رفته اند و افكار خود را به هياهوها و صداهاي بلند نفروخته اند كه چه بسا هر انكه صدای ضعيفتري دارد حقيقت باشد. از هر حقيقي تر توان تر و جسور تر : حقيقي اصيل ، اين يكي همه چيز در هنر دارد اما بي نام است و بي نشان .

و جاي چه تعجب است كه در شهري كه بي هنران تاج سر شوند هنرمندان گوشه نشين باشند و گمنام .

انتهاي جاده است انسان اين پر توان بي انتها امروز به پايان اين جاده کوتاه رسیده است او ميخواهد براي فردا راهي بسازد بر اين جاده كه پايانش ديديني نباشد و بر اين جاده شلوغ بي حساب ، حسابي افكند تا ديگر كسي در ابتدائي راه گمراه نشود و از زرق و برق و هياهوها و صداهاي بلند گيج نگردهد و راه روشن باشد از چراغ آگاهي ... اما به راستي او چقدر اميد دارد به چنين اينده اي زيبا ؟

به همان اندازه كه در كويري تشنه اي به اميد باران نشسته است ؟ نه بيشتر!

حکایت جستجو در اینترنت و اوتمار

لیبرت فلانکو کار!

دانا رئیسی

بحث اینکه چه موسیقی فلانکو است و چه موسیقی فلانکو نیست شاید از قدیمیترین بحثهای و یکی از داغترین بحثها میان عوام موسیقی باشد. چند وقت پیش دوستی را دیدم که سئوالی کرد که خیلی ذهنم را مشغول کرد و گفتم شاید این سئوال برای دیگران هم اتفاق افتد بنابر این سئوال و جواب او را در زیر آوردم: او گفت: شما که میگویید که جیسی کینگز و اوتمار لیبرت موسیقیشان فلانکو نیست چرا وقتی نام آن در جستجوگرهای اینترنتی مانند یاهو و گوگل سرچ (جستجو) میکنیم اوتمار لیبرت را به عنوان نوازنده فلانکو معرفی میکند: خدمت این دوست و دوستان ارجمند باید عرض کنم که در صفحات وب پیج دنیا شما هر آنچه را که در صفحات بنویسید سرچینگها یا جستجوگرها آن اطلاعات را بدون احراز صحت یا عدم صحت آن جستجو میکنند و اعلام میکنند و دسته بندی جستجوگرها به نوازندگان فلانکو در جهان هم اینگونه است و هیچ ربطی به صحت آن ندارد برای مثال اگر شما خود را پرفسور ریاضیات معرفی کنید وقتی نام شما سرچ میگردد در لیست ریاضی دانان یافت خواهد شد. ضمن آنکه مثال دیگر درباره پرسش نامه هایی است که سایت امزون آن را در اختیار موسیقیدانان و هنرمندان موسیقی که قصد دارند کالا و سی دی خود را در این وب سایت معرفی کنند قرار میدهد و بدون صحت آن، آن سی دی یا کالا را معرفی و طبقه بندی میکنند برای مثال همین آقای اوتمار لیبرت سی دی های خود را مسلماً خود در پرسش نامه فلانکو معرفی کرده که در بخش فلانکو و سی دی های آن ارائه میگردد و اگر شخص مورد نظر با عدم صداقت سی دی خود را در رده بندی موسیقی هایی قرار دهد که در آن جای ندارد دیگر این دلیل تایید آن سایت یا جستجوگر در این باره نخواهد بود.

اشنایی با اساتید فلانکو در جهان

نونو گارسیا

انتونیو گارسیا دومینگوئز مشهور به نونو گارسیا متولد سال 1959 میباشد او در شهر بندری کادیز به دنیا آمد و ی در سن ده سالگی در یک ارایشگاه با یک معلم گیتار آشنا شد و یادگیری گیتار فلانکو را از همان زمان آغاز کرد کارهای مقدماتی این نوازنده در ابتدا همراهی با خوانندگان فلانکو بوده است

وی در سالهای جوانی برای تحصیل موسیقی به مالاگا رفت و بعد به شهر گرانادا مسافرت کرد در گرانادا با خواننده معروف کارلوس کانو همکاری کرد و این مسئله باعث شد که با خوانندگان بسیاری آشنا بشود و همکاری کند در این زمان گروههای معروف مادرید از او برای همکاری دعوت کردند و او به مادرید سفر کرد و با گروه کاندلا آشنا شد و با این گروه در بسیاری از کشورها به اجرا پرداخت او در سال 1996 به مادرید بازگشت و مورد استقبال بسیار مردم قرار گرفت وی در سالهای اخیر به تدریس و نوازندگی مشغول است وی همچنین در سال 2002 کاستی را به بازار عرضه کرد با نام ماهی قهوه ای که از فروش خوبی برخوردار بوده است

گفتگو....

کامبیز افشاری

از خاطراتان در همایش برایمان بگویید؟ این همایش را چگونه دیدید؟

همایش قسمت بسیار جالب از سفر من به ایران بود بعد از پانزده سال به ایران بیایم، آشنایان و خانواده ام را دوباره ببینم و جلوی هزار ایرانی برنامه اجرا کنم برخلاف همیشه کاملاً آرام بودم با آنکه تمرین نداشتم زیرا تمام وقتم را با آشنایان و خانواده گذرانده بودم و گیتار خودم را هم به ایران نیاورده بودم میدیدم که بچه ها همه هیجان زده هستند و تا لحظه آخر تمرین میکنند و من نگاه میکردم و لذت میبرم نوبت که به من رسید سعی کردم قطعات نسبتاً ساده ای که روی آنها تسلط بیشتری دارم اجرا کنم. در هر حال خیلی از دیدن این همه علاقمند فلانکودر ایران خوشحال شدم و حیف که وقتی نبود که با بچه های نوازنده بیشتر آشنا بشوم چون مجدداً باید به هلند باز میگشتم

درباره موسیقی فلانکو کمی برایمان صحبت کنید و نظراتان درباره روندی که موسیقی فلانکو در این چند دهه داشته است را بازگو بفرمایید؟

درباره موسیقی فلانکو بسیار میتوان صحبت کرد که من در اینجا چند نکته را بر میشمارم که در ایران در صحبتها با آن مواجه شدم: برای فهم درست فلانکو باید به ریشه و اصل آن رجوع کرد که در آواز هفتته است مسلماً فهم موسیقی فلانکو ارجعتر از هر چیز دیگر است. این مسئله چیزی است که نمیتوان آن را توضیح داد و باید در طول زمان در هر شخصی رشد کند و تنها راه آن گوش دادن زیاد به آواز میباشد و هنگامی که این حس درون یک شخص رشد کرد و شکوفا شد او

بگویید که چه چیزی فلانکو خالص هست و چه موسیقی فلانکو نیست. به نظر من تنها این موضوع مطرح است و صحبت کردن از فلانکوی مدرن و سنتی برای من نامفهوم است. یک قطعه فلانکوی مدرن میتواند یک قطعه واقعی فلانکو باشد به این معنی که حس خوبی از فلانکو در آن باشد اما یک قطعه فلانکوی سنتی ممکن است حس خوبی از فلانکو را دارا نباشد و یا برعکس.

چیزی که در اینجا مسلم است نوازنده ای که فلانکوی مدرن اجرا میکند و آن را با یک حس بسیار قوی فلانکو مینوازد مانند پاکو د لوسیا حتماً به اندازه کافی قبلاً فلانکوی سنتی را کار کرده است چون برای درک حس فلانکو باید با فلانکوی سنتی آغاز کرد پس ارزش قطعه به نظر من در اجرای حس صحیح موسیقی فلانکو ان است چه از راه سنتی بیان شو و چه از راه مدرن آقای افشاری اگر ممکن است برای راهنمایی بفرمایید اگر کسی بخواهد به کنسرواتوار رتردام راه یابد (البته از ایران) و در رشته فلانکو به تحصیل بپردازد چه باید بکند؟

باید امتحان ورودی را به خوبی بگذراند که یک قسمت تئوری دارد و یک قسمت عملی. قسمت عملی شامل

ادامه در صفحه چهارم

دو گزارش

انچه در زیر میاید آرا و نظراتی است گروه تحقیق و پژوهش سایت ایران فلامنکو است :

گزارش اول:

سرنوشت ملیک اصلانیان و پرفسور امیدوار گویی در هم گره خورده بود هر دو در یک هفته در گذشتند و چه جای تاثیر داشت . پرفسور امیدوار ساکن نیویورک و پرفسور و استاد درجه آ ناسا و از بزرگترین دانشمندان ناسا سازمان فضایی امریکا بود و اصلانیان یک موزیسین بزرگ و شاگرد اساتیدی همچون پرفسور فیشر .

هر دو این بزرگان در یک هفته رفتند یکی نابغه علمی و یکی نابغه هنر و افسوس و صد افسوس برای جامعه و مملکتی که به جوانانش مفاخرش را معرفی نکند و حتی دریغ از پنج دقیقه برنامه تلویزیونی برای درگذشت این دو بزرگوار پرفسور امیدوار حداقل شانس این را داشت که ناسا درگذشتش را بر جامعه علمی امریکا تسلیت گوید اما اصلانیان از این بخت کوچک هم برخوردار نماند.

گزارش دوم:

ماه گذشته ماه عجیب و غریبی برای موسیقی و بازار کنسرتها ای بود داستان از سه هفته مانده به پایان تیر ماه آغاز شد ابتدا اعلام شد که جشنواره ای با همکاری بسیاری از هنرمندان در مجموعه ورزشی آزادی تهران برگزار خواهد و در این جشنواره گروههای موسیقی و خوانندگان پاپ در ایران به اجرای برنامه خواهند پرداخت . اما طولی نکشید که شایعاتی در باره این اجراها بر سر زبانه افتاد . لغو چند کنسرت در تهران و کرج و اعلام مسئول سالن کرج مبنی بر اینکه علت لغو این کنسرت شرایط روزهای اخیر است بر گستره شایعات بیشتر دامن زد . طولی نکشید که حسین زمان خواننده پاپ در بیانیه ای با تایید

شایعات از اجرای خود در برنامه ورزشگاه آزادی انصراف داد و در بیانیه خود اینچنین یاد آور شد : همکون هنر بازیچه قرار میگیرد برای سرپوش گذاشتن بر بی حرمتی و بی عدالتی و ترجیح میدهم در هیچ برنامه ای که در راستای منحرف ساختن افکار عمومی از حقایق موجود میباشد شرکت ننمایم. بیانیه حسین زمان مهر تاییدی بود بر شایعات اما یک خبر غافلگیر کننده شنیده شد که گروه آراین که از جمله گروههایی که در تهران هوا خواهان زیادی دارد و قرار بوده است که در مجموعه ورزشی انقلاب کنسرت دهد جایش را با یک گروه دیگر به نام آراین که از تشابه اسمی هم برخوردار است تعویض کرده است و این باعث نارضایتی عمومی و اعتراض مردم شده است چندی بعد مجوز کنسرت گروه آراین در مجموعه ورزشی انقلاب جایش را به کاخ موزه سعد اباد داد و آراین در ایامی که انتظار میرفت با لغو کنسرتها درون شهر کنسرتی برگزار نشود کنسرتی را برگزار کرد . روزنامه یاس نو چاپ تهران در یک کاریکاتور عکس یک فرد را که نان خشک جمع میکند نشان میداد که توسط افرادی کشان کشان او را میبردند و فرد فریاد میزد من نمیخواهم کنسرت پاپ بروم! و از طرفی دستگیر کنندگان فرد به رئیس خود اطلاع میدادند که یک ادم خوش صدای دیگر یافته ام که میتواند کنسرت پاپ برگزار کند ! هر چند این کاریکاتور بسیار خنده دار و شایان توجه بود اما مسئله ای را بازگو میکرد که در ماه گذشته بر سر زبانه افتاده بود. صرف نظر از هر گونه قضاوت و پیش داوری از سوی ما این دوگانگی برخورد با کنسرتها که در نهایت یک هدف را دنبال کردند و بازیچه قرار دادن موسیقی به عنوان یک ابزار برای دور نگه داشتن افکار عمومی از مسائلی دیگر و آنچه حسین زمان عنوان کرد چه توجیهی میتواند برای دوستان داشته باشد ؟ و آیا هنر باید بازیچه ای کم ارزش باشد ؟ فقط همین ؟ این سوال و سئوالاتی از این دست تمام ذهن هر خواننده ای را پر میکند و البته پاسخی برایش یافت نمیشود و جز فرسایش هنر موسیقی در ایران دستاوردی در پی نخواهد داشت.

ادامه‌اشنایی با نوازندگان برتر جوان در ایران :

امیر مفاخر

ادامه گفتگو با آقای کامبیز افشاری
نوازنده گیتار فلانکو:

قسمت عملی شامل اجرای دو یا سه قطعه که ترجیحا سولفا و بولریاس باید باشد اصلا لازم نیست که قطعه مشکل باشد فقط باید با ریتم و احساس صحیح اجرا شود و سئوالات تئوری شامل تئوری موسیقی و دیکته و سلفژ موسیقی و امتحان گوش که ممکن است کمی سخت به نظر برسد .

بعد از آن معمولا همه وارده پیش دانشگاهی میشوند که یک تا دو سال به طول میانجامد و بعد از هم یک دوره پنج ساله دانشگاهی میباشد در دوره پیش دانشگاهی شخص دانشجو محسوب نمیشود و این مسئله کار را برای اقامت سخت میکند البته من در این باره دقیقا اطلاعات ندارم

در پایان اگر صحبتی باقی مانده است بفرمایید من از شما به خاطر این مصاحبه تشکر میکنم و امیدوارم به زودی همگی دوستان را از نزدیک ببینم.

از او میپرسم در ایران این روند آیا در مسائل فکری ما هم رخ داده است؟ او میگوید شاید رخ داده باشد و اگر رخ نداده است باید رخ دهد .

به او میگویم آیا این روند فکری و از نظر فکری مدرن شدن در نوازندگی یک نوازنده تاثیر گذار است؟ او میگوید: صد در صد، به نظر من تمام افکار یک انسان در موسیقی او و اجرایش بیان میشود چون موسیقی یک احساس درونی است و انسان یک ماشین بی روح نیست .

از امیر مفاخر میپرسم به عنوان کسی که چند دوره در جشنواره حضور یافته‌ای نظرت پیرامون آن چیست؟

او میگوید: جشنواره بسیار عالی است و برگزاری آن بسیار خوب است اما روند رو به پیشرفتی ندارد و هر سال از سال گذشته ضعیفتر برگزار میشود . او میگوید: مکان اجراها وضعیت خوبی ندارد و سطح نوازندگی سال گذشته افت کرده بود در صورتی که سال قبل از آن ورود برخی از نوازندگانی که پارسال حضور یافتند در جشنواره غیر ممکن بود .

از او میپرسم چگونه به موسیقی فلانکو علاقمند شده است و او میگوید: از کودکی ملودیهای را در موسیقی فلانکو از پدر شنیده است و از این شور و احساسی که این ملودیها داشته اند لذت میبرده است .

به عنوان آخرین سؤال از او میپرسم فکر میکنید کسانی که این شانس را ندارند که در خانواده‌ای هنرمند چون شما رشد یابند چه شانسی دارند که در آینده با موسیقی فلانکو آشنا شوند او میگوید: احتمالش خیلی کم است البته برخی بعد از مدتی آشنایی با انواع موسیقی به این موسیقی گرایش مییابند و آن را انتخاب میکنند .

استاد گرامی جناب آقای هدایت

سهراب پرتوی

ضایعه ناگوار در گذشت خواهر گرامیتان را به جنابعالی و خانواده محترمتان تسلیت عرض میکنیم و برای آن مرحومه رحمت و غفران الهی و جهت بازماندگان صبر و اجر ارزومندم .

از طرف اعضا و مدیریت سایت ایران فلانکو

آشنایی با نوازندگان برتر جوان فلانکو در ایران:

امیر مفاخر

اینبار نیز به معرفی یکی دیگر از جوانان آینده دارو پر توان موسیقی فلانکو در ایران رفتیم:

آقای که در جشنواره موسیقی فجر سال هشتاد حضور یافتند حتما چهره امیر مفاخر را به خاطر میاورند او متولد سال 1361 است و از جمله نوازندگانی است که در يك خانوارده هنرمند رشد یافته است پدر او آقای عبدالله مفاخر از نوازنده پیش کسوت گیتار در ایران است خود او ایجاد شور موسیقی فلانکو در خود را مدیون همین امر میدانند. اولین استاد و معلم امیر مفاخر پدرش بوده است ضمن آنکه خود او معتقد است یکی از دوستان نزدیک پدری آقای منصور قناد پور نقش بسزایی در راهنمایی و رشد احساسات و پی ریزی انجیزی که يك نوازنده بدان احتیاج دارد داشته است. امیر مفاخر در سال 79 رتبه دوم جشنواره موسیقی جوان فجر و در سال 80 رتبه اول این جشنواره را در نوازندگی گیتار فلانکو به خود اختصاص داده است و همچنین در کنسرتی برای بزمیستی و کنسرت گروهی موسیقی فلانکو در خانه هنرمندان شرکت جسته است. همچنین امیر مفاخر به عنوان نوازنده برتر بخش جوان فلانکو در جشنواره موسیقی فجر در بهمن ماه 80 به اجرا پرداخته است ایشان در سال گذشته در همایش موسیقی فلانکو در تهران به اجرای قطعه پرداخت.

امیر مفاخر از جمله نوازندگانی است که در آینده بسیار از او خواهید شنید او مانند بسیاری از نوازندگان دیگر بسیار ي از وقت خود را صرف تمرین می کند از او میپرسم راز اینهمه پیشرفت ایا فقط تمرین فیزیکی نوازندگی است؟ او در پاسخ میگوید: همه چیز تمرین فیزیکی برای نوازندگی نیست فکر کردن و مطالعه و کنکاش نیز به همراه گوش دادن به موسیقی فلانکو خود تمرینی بزرگ محسوب میشود و رشد نوازندگی را افزایش میدهد. او می افزاید: هر روز لا اقل 6 ساعت تمرین میکنم و فکر میکنم دیدن نوازندگان بزرگ از نزدیک بسیار در نوازندگی افراد موثر است.

از او میپرسم فلانکو ی امروز ایران را نسبت به گذشته چگونه ارزیابی میکند؟ او در جوابم میگوید: در حال پیشرفت ... در گذشته به دلیل ایده های ضعیف که دیده میشد موسیقی فلانکو به اشتباه به مردم موسیقی دیگری معرفی میشد هر چند در ان زمان استقبال مردم بسیار زیاد بود اما بسیاری از همان ادماها بعد آنکه موسیقی صحیح فلانکو را شناختند به این موسیقی گرایش پیدا کردند.

از امیر مفاخر درباره نوازندگان مورد علاقه اش میپرسم او میگوید: به پاکو د لوسیا، مانوئل سن لوکار، وی سنت آمیگو، خوان مانوئل کانیزارس و خرار دو نونیز بیش از بقیه علاقمندم.

سؤال بعدی خود را درباره سیری که موسیقی فلانکو از سالها و دهه های پیش تا امروز پیموده است مطرح میکنم و نظرش را جویا میشوم او در پاسخ به این سؤال میگوید: به نظرم این سیری است که در زندگی همه مردم دنیا هم آغاز شده است يك تحول در سراسر زندگی، اگر در سالهای قبل برای يك ارسال يك نامه و رسیدن ان به مقصد مدتها باید صبر میکردیم دنیای مدرن امروز این امکان را در تکنولوژی به ما میدهد که در عرض چند ثانیه با اینترنت این کار را انجام دهیم. یعنی يك پروسه مدرنیتة اتفاق افتاده است و موسیقی جزئی از زندگی است و این روند در ان هم رخ داده است و باید رخ میداد.

ادامه در صفحه ششم

يك تكنيك زير ذره بين:

راسگوادو (بخش دوم)

در این قسمت به راسگوادوي سه تايي ميپردازيم راسگوادوي سه تايي داراي دو فرم براي اجرا ميباشند که به شرح زير است :

نوع اول: ابتدا **p** به کل سيمها از پايين ضربه همزمان ميزند بعد از ان ضربه بعدي را انگشتان **m a** با هم از بالا به پايين به سيمها اجرا ميکنند و دوباره انگشت **p** و اينبار از بالا به پايين ضربه سوم را ميزند

نوع دوم: اين راسگوادو هم مانند قبلي با ضربه **p** از پايين شروع ميشود اما زنده ضربه بعدي انگشت **a** ميباشد که از بالا به پايين و سپس انگشت **i** که مجدداً از بالا به پايين ضربه خود را اجرا ميکنند .

تذکر: حرکت هر دوي اين راسگوادو ها از حرکت رفت و برگشت مفصل انتهاي انگشت ميباشد و ”کمي“ هم از ساعد دست چپ و راست اما هرگز براي اجراي اين دو تکنيك کل دستتان را حرکت ندهيد و يا از بازوي خود براي حرکت دادن ساعد استفاده نکنيد .

نکته : از راسگوادوي نوع اول نوازندگاني چون وي سنت اميگو و توماتيتو بيشتر استفاده ميکنند برخي از نوازندگان نيز به جاي **m a** از **m** فقط استفاده ميکنند . اما استفاده از **ma** قدرت بيشتري دارد و ضمناً اجراي بهتر ميباشد از راسگوادوي نوع دوم معمولاً پاکو د لوسيا استفاده ميکنند برخي ديگر از نوازندگان گيتار مانند : پاکو پنيا و مانوئل گرانادوس و رافائل ريکوئي از انگشت **x** به جاي انگشت **a** استفاده ميکنند اما انگشت **a** هم بلند تر است و هم راحتتر به سيمها ميرسد و هم قدرت و سرعت بيشتري دارد پاکو د لوسيا هم از انگشت **a** براي اين راسگوادو بهره ميبرد.

1. **p a i p a i p**   2. **p ^a p p ^a p p**   **p**   **i**